

Westhill, UK

BUNKERS, meer dan een bak met zand!

Bunkers zijn zoals het gezicht van een persoon, zij reflecteren het karakter van de baan

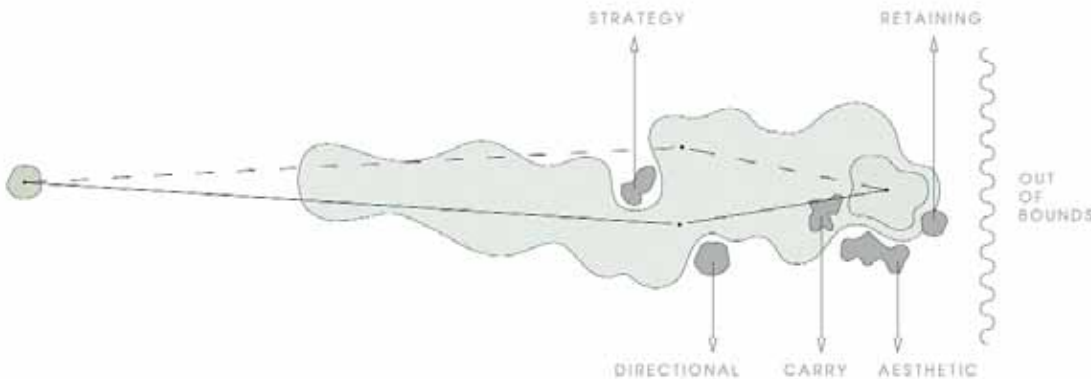
Volgens 'The Rules of Golf', zijn er slechts twee mogelijkheden voor een hazard op een baan, namelijk een bunker of een waterpartij.

In onderliggend artikel zullen we de bunkers bespreken. Vroeger ontstonden de bunkers door open stukken in de duinen, gevormd door de dieren, die vergroot werden door de erosie van de wind. Vandaag de dag worden bunkers aan een baan toegevoegd om de holes een bepaalde strategie te geven, om ballen op te vangen, om richting aan te geven of uit esthetisch oogpunt. Kortom zij maken deel uit van het spel. De plaats waar bunkers kunnen liggen wordt hieronder kort uiteengezet.

Auteur: Dimitri van Hauwaert

Bunkers

Illustratie 1

1. Strategy	Geeft de strategie of de manier aan waarop de hole gespeeld kan worden
2. Retaining/ catch/ collection/ saving	Houdt de bal tegen nog, verhindert slechtere balposities
3. Directional/ target/ definition	Geeft een richting of een zone aan
4. Carry	Dient om er overheen te spelen
5. Aesthetic	Accentueert een uitgekozen plek, esthetisch mooi

Er bestaan verschillende soorten bunkers: zie illustratie 1.

1. Strategische bunkers, zijn bunkers die de speler doet nadenken vooraleer men de slag uitvoert. Het gaat vaak om het samenspel/ interactie tussen meerdere bunkers. Eén van de beste strategische openingsholes die men kent, bevindt zich op de Royal Antwerp Golf Club. De hole is slechts 310m lang, par 4. Op deze hole maakt men even gemakkelijk een birdie of een bogey. Deze keuze maak je op de tee. Kiest men voor een houten 3 of een driver, dan probeer je over de bunker heen te slaan. Lukt deze slag, dan volstaat een openingsshot naar de green krijgen en zal men "beloond" worden. Wil men geen risico lopen dan kies je op de tee voor een rustige ijzeren 3 of 4. Hoe dicht men dan bij de bunker speelt, hoe beter de opening naar de green toe. Als men de teeshot mist en de bal ligt links, ver weg van de bunker krijgt men een moeilijke tweede slag over een diepe bunker in een mound, die het zicht op de green wegneemt. Hier zal men weer een keuze moeten maken, en ofwel men neemt het risico en gaat voor de green, ofwel speelt men safe rechts langs de bunker, en hoopt men op een 'up and down' voor par. Fantastische hole! Dit wordt ook wel 'risk-reward' genoemd.

2. De 'retaining' of 'collecting' bunker, is een bunker die de bal voor een nog slechtere positie behoedt. Meestal liggen deze bunkers achter een green of langs een waterpartij. De bunker heeft tot doel om te vermijden dat de bal verder de heuvel afrolt of in het water terecht komt. (zie foto Oakvalley, USA).

3. De 'direction' of 'target' bunker, geeft een richting of

een bepaalde zone aan. Meestal liggen 'direction' bunkers op een afstand die moeilijk te bereiken is. Men geeft de golfer een richting aan, een mikpunt, een plek waar men naartoe moet (zie foto St Andrews bay, bunker rechts onder toren van kerk in St Andrews).

4. De 'carry' bunker, is een bunker waar men over moet spelen. In dit geval heeft men meestal geen keuze. Men zou hem eigenlijk zelfs 'penal' of "afstraffend" kunnen noemen.

5. De esthetische bunker, is gewoonlijk de bunker die er ligt omdat dit er fraai uitziet. Deze worden vooral in de USA gebruikt. Zij hebben vaak geen functie door hun ligging.

Alle bovengenoemde bunkers kunnen ingezet worden voor meerdere doeleinden. Een strategische bunker kan ook een functie hebben als 'target' of 'collecting' bunker.

Moeilijkheidsgraad

De moeilijkheidsgraad van een bunker wordt bepaald door de onstabiele ondergrond, de verschillende dieptes, zandsoorten en het feit dat de club niet op het zand geplaatst mag worden. Voor de modale speler is de bunker veel moeilijker dan voor de gevorderde speler. De betere speler kan een beter contact maken met de bal, komende uit een bunker, en meer effect geven, dan de minder goede speler.

St Andrews bay

Oakvalley, USA

Bunkers

Castleknock, Ierland

Doonbeg (zie foto) heeft een mengeling van verwilderde bunkers die zijn ingebouwd in de duinen en beschikken over de bekende revetted bunkerzanten. Qua onderhoud is hier niet veel aan te doen. Wel moeten de revetted bunkers regelmatig opnieuw worden opgebouwd. Een ander soort bunkers, zijn de perfect gevormde bunkers, waar het zand netjes op één vlak ligt en waar de omringende mounding perfect is afgerond. (zie foto Goyer GCC, Nederland). Een duidelijke tegenstelling hiermee is een baan in Palmsprings. Hier hebben de bunkers zeer onregelmatige randen.

Het project De Dousberg in Maastricht, dat sinds maart 2006 in aanleg is, zal bunkers krijgen (zie foto Castleknock, Ierland) die meer rond en vlak zullen zijn. Zowel DE Dousberg en Castelknock zijn projecten Marnoch en van Hauwaert.

Hoe dichter men bij
de bunker speelt, hoe
beter de opening naar
de green toe

Doonbeg, Ierland

Bepaalde locaties genieten van een prachtige zanderige bodemstructuur, en kunnen dan genieten van grote natuurlijke zandvlaktes zoals dit het geval zal zijn op één van mijn projecten in België (zie schets). Hier laten we het natuurlijke witte zand aan de oppervlakte gewoon zijn gang gaan. Deze vlaktes worden "waste areas" genoemd.

Vorm

Naast de functies van de bunker onderscheidt men ook verschillende vormen. Van de klassieke potbunkers tot de wild gevormde fairwaybunkers. Ieder architect heeft zijn eigen voorkeur. Primair wordt de vorm van de bunkers bepaald door omgeving, de ondergrond, het budget van het onderhoud en voor wie de baan zal dienen.

De meer wildere, natuurlijke vormen komen steeds meer voor, maar vragen een zeer intensief onderhoudsprogramma. Soms intensiever dan men zou verwachten. Op sommige Engelse en Schotse heidebanen worden de bunkerranden beplant met heide. Dit oogt heel mooi en geeft een prachtige definitie aan de hole. Wel is heide zeer gevoelig voor intensief gebruik. Het verdwijnt als er constant zand in wordt geslagen.

Keuze te over

Vandaag is golfbaanarchitectuur veel technischer en geavanceerder. Vandaag heeft men de mogelijkheid om de soorten zand, de korrelgrootte, en de kleur zelf uit te kiezen. De perfect onderhouden grasranden, en de mooi aangeharkte zandoppervlaktes behoren vandaag de dag tot een standaard.

Op windgevoelige plekken aan de kust zal men diepere en kleinere bunkers plaatsen (zie foto van Doonbeg, Ierland). Soms heeft men zelfs de indruk dat deze op een willekeurige plaats gelegd worden, terwijl ze op parkland banen dikwijls op de meer klassieke plaatsen liggen, zoals in de hoek van de dogleg.

De bunkers op links banen zijn dikwijls "penal", en soms zelfs zo diep dat men er zijwaarts uit moet spelen (foto van Kingsbarns, Schotland). Op parkbanen zijn de bunkers dikwijls vlakker (foto van Royal Antwerp GC, België). Hier ziet men een combinatie van ondiepe bunkers en een kleine potbunker op de achtergrond. Dit wil uiteraard niet zeggen dat we op parkbanen, platte oninteressante bunkers moeten maken waar men zelfs uit kan putten.

Goyer GOC, Nederland

Het is de taak van de golfbaanarchitect, om goed te weten wie de klant is en wat hij wil. Wie de spelers zijn die erop zullen spelen. Het heeft geen zin om een "carry" te forceren van honderden meters, vol met bunkers, en de modale speler de indruk te geven dat hij hier de rest van zijn leven gaat doorbrengen, waar de betere speler enkel de green in het oog heeft.

Het doel, tenslotte, is om de juiste balans te vinden tussen aantal en de esthetiek. Om de betere speler te belonen, zonder de minder begaafde speler af te straffen. Een golfarchitect moet een baan aantrekkelijk maken voor het oog van alle spelers, of deze nu jong of oud, goed of slecht zijn. Verscheidenheid en afwisseling is de sleutel voor succes.

Royal Golf Antwerp GC, België

De auteur Dimitri van Hauwaert (is werkzaam als zelfstandig golfarchitect in Antwerpen. Tot de architecten waar hij nauw mee samenwerkt behoort de Schotse architect Steve Marnoch.